

Koronarajoitteiden purkaminen, huhtikuu 2021

Sakari Nurmela
Kantar TNS Oy

Johdanto

Hallitus julkaisi 9.4.2021 suunnitelmaluonnoksen siitä, miten ja millaisen aikataulun mukaan koronarajoituksia voitaisiin purkaa.

Seuraavassa esitetään yhteenveto tutkimuksesta, jossa selvitettiin suomalaisten mielipiteitä tähän suunnitelmaan liittyvistä asioista.

Samaan aikaan toteutettiin Otakantaa.fi -palvelussa aihetta koskeva kysely (2.141 vastausta). Siinä käytetyt strukturoidut kysymykset esitettiin sellaisenaan kyselyssä. Tuloksia vertailemalla voidaan vetää johtopäätöksiä Otakantaa-palveluun vastanneen joukon edustavuudesta.

Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanava -internetpaneelissa 14.–15.4.2021. Haastattelujen kokonaismäärä on 1.249. Tutkimusotos muodostettiin monivaiheisella ositetulla otannalla. Tutkimustulosten virhemarginaali on 2,8 prosenttiyksikköä suuntaansa.

Tutkimukseen osallistuneiden joukko edustaa maamme 18 – 79 -vuotta täyttäneitä väestöä pl. Ahvenanmaan maakunnassa asuvat.

Kantar TNS Oy on toteuttanut tutkimuksen valtioneuvoston kanslian toimeksiannosta.

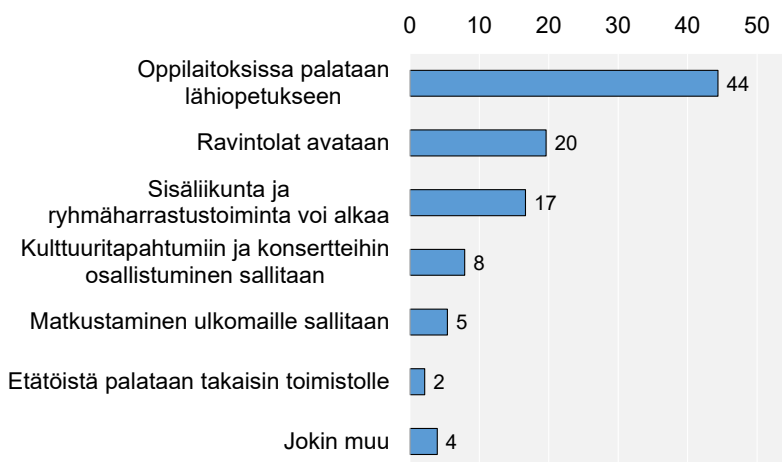
Lähiopetukseen palaaminen oppilaitoksissa tärkeintä

Kun kysyttiin, minkä rajoituksen purkaminen olisi tärkeintä, palaaminen lähiopetukseen oppilaitoksissa mainittiin useimmin. 44 prosentin mielestä tämä on tärkeintä.

Joka viides (20 %) oli sitä mieltä, että ravintoloiden avaaminen on muita purkutoimia tärkeämpi. 17 prosenttia ajattelee samoin sisäliikunnan ja ryhmäharrastustoiminnan aloittamisesta uudestaan.

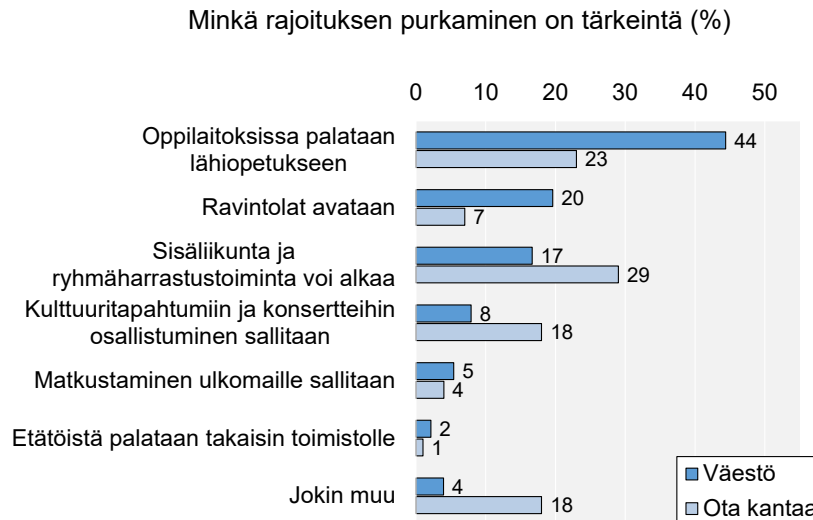
Kulttuuritapahtumiin ja konsertteihin osallistumisen (8 %) sekä ulkomaille matkustamisen (5 %) salliminen mainittiin selvästi harvemmin. Vain kaksi prosenttia tutkimukseen osallistuneista pitää etätöistä palaamista keskeisimpänä purettavana rajoituksena.

Minkä rajoituksen purkaminen on tärkeintä (%)

Varsinkin varttuneempi väki piti oppilaitosten avaamista tärkeänä. Esimerkiksi 60-69-vuotiaista 55 prosenttia on tätä mieltä, 50-59-vuotiaistakin enemmistö (51 %). Myös keskimääräistä useampi eläkeläinen (54 %), akateemisesti koulutettu (56 %) sekä keskustan kannattaja (55 %) erottuu samasta syystä.

Naisista (51 %) selvästi useampi kuin miehistä (38 %) pitää tärkeänä siirtymistä lähiopetukseen oppilaitoksissa. Nuorista, enintään 30-vuotiaista, taas löytää keskimääräistä hieman enemmän (31 %) sellaisia, joiden mielestä ravintoloiden avaaminen olisi tärkein purkutoimenpide.

Otakantaa-palvelun annetut vastaukset poikkeavat tutkimustuloksista. Palveluun vastanneiden mielestä sisäliikunnan aloittaminen sekä kulttuuritapahtumiin osallistumisen salliminen ovat selvästi tärkeämpiä. Siirtymisen lähiopetukseen he mainitsivat selvästi harvemmin kuin tutkimukseen osallistuneet.

Kaikkien sitoutuminen oikeisiin toimintatapoihin tehokkaimpana pidetty tapa ehkäistä uusia koronatapauksia

Suomalaisen valtaenemmistö uskoo, että yhteisin ponnistuksin niin, että kaikki sitoutuvat noudattamaan turvallisia toimintatapoja (etäisyydet, maskit, hyvä käsi- ja yskimishygienia) pystytään tehokkaasti ehkäisemään uusia koronatapauksia. Kaksi kolmesta (67 %) on tätä mieltä.

Enemmistö korostaa lisäksi kahta asiaa: koronatestin ja karanteenin vaatimista kaikilta maahantulijoilta (58 %) sekä koko väestön rokottamista (54 %).

Muut keinot mainittiin harvemmin. 28 prosenttia edellyttäisi maahantulijoilta rokotustodistusta, hieman pienempi osa kasvomaskin käytön vaatimista tiloissa ja tilanteissa, joissa ihmiset kohtaavat (24 %) tai suurten yleisötapahtumien kieltämisestä (22 %).

Ravintoloiden aukioloaikojen tai asiakasmäärien rajoittaminen tulisi kyseessä joka kymmenennelle (11 %), perhejuhlien ja muiden juhlien siirtäminen myöhäisempään ajankohtaan vain muutamalle (4 %).

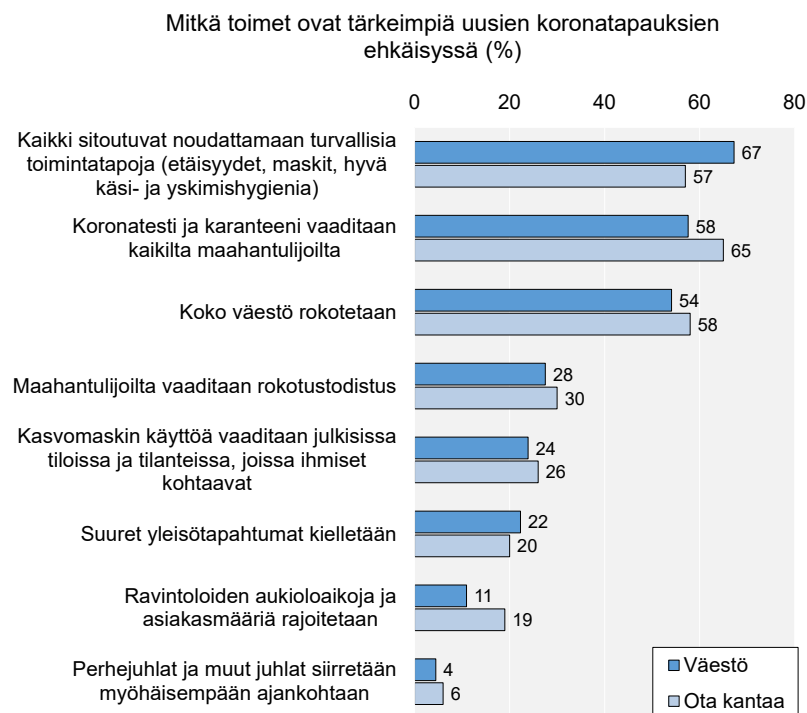
Suosituimmista tavoista (graafiset esitykset yhteenvedon liitteenä) voi panna merkille mm. sen, että taajaan asutuissa (78 %) ja maaseutumaisissa kunnissa (80 %) asuvista suhteellisesti ottaen useampi kuin pääkaupunkiseutulaisista tai muissa kaupunkimaisissa kunnissa asuvista korostaa sitä, että kaikkien tulee sitoutua noudattamaan turvallisia toimintatapoja.

Tämän vaatimuksen esittäminen on tyypillistä myös keskimääräistä useammalle keskustan (77 %) ja vasemmistoliiton kannattajalle (80 %) sekä itsensä poliittiseen vasemmistoon sijoittavalle (82 %).

Keskimääräistä useampi perussuomalaisen kannattaja vaatisi kaikilta maahantulijoilta koronatestin ja suostumisen karanteeniin. Perussuomalaisista 76 prosenttia on tätä mieltä. Vihreistä (42 %) sekä keskustalaisista (46 %) saman vaatimuksen esittää keskimääräistä harvempi.

Koko väestön rokottaminen on tärkeämpää yli kuin alle 40-vuotiaille. Keskimääräistä useampi akateemisesti koulutettu (63 %) korostaa sen merkitystä. Ylempään keskiluokkaan identifioituvat (58 %) tekevät niin varmemmin kuin itsensä alempaan keskiluokkaan (55 %) tai työväenluokkaan (49 %) sijoittavat.

Perussuomalaisista (43 %) pienempi osa kuin muiden suurimpien puolueiden kannattajista pitää koko väestön rokottamista tehokkaana keinona estää uusia koronatapauksia.

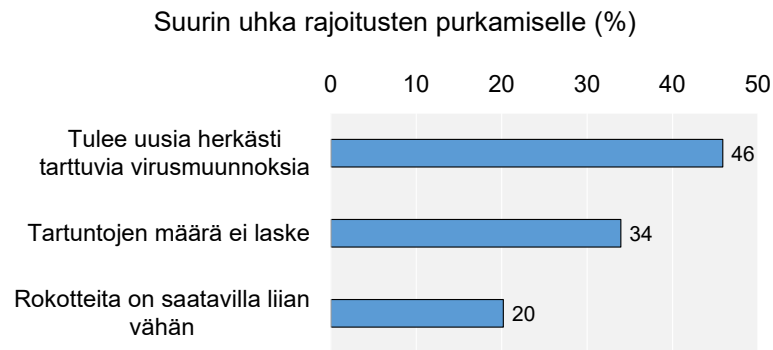

Tässä asiassa tutkimukseen vastanneiden ja palveluun osallistuneiden vastaukset eivät merkittävästi eronneet toisistaan.

Uudet virusmuunnokset suurin uhka rajoitusten purkamiselle

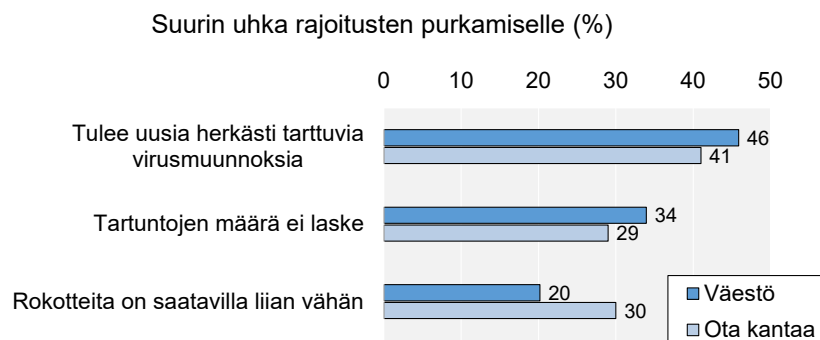
Uudet, herkästi tarttuvat virusmuunnokset ovat suomalaisten mielestä suurin uhka rajoitusten purkamiselle. Kaikkiaan 46 prosenttia on tätä mieltä.

Joka kolmas (34 %) valitsi tässä yhteydessä tilanteen, jossa tartuntojen määrä ei laske. Viidesosa (20 %) tutkimukseen osallistuneista pitää rokotteiden liian vähäistä saatavuutta suurimpana ongelmana.

Kaikista tutkituista väestöryhmistä löytää minkä tahansa näistä kolmesta näkemyksestä omaksuneita. Voi kuitenkin todeta, että taajaan asutuissa kunnissa asuvista (56 %), yrittäjistä (58 %) sekä länsisuomalaisista (54 %) hieman useampi kuin koko joukosta keskimäärin viittasi uusin virusmuunnoksiin.

Alle 30-vuotiaista (36 %) sekä heistä paljolti koostuvista opiskelijoista (36 %) niin teki keskimääräistä selvästi harvempi.

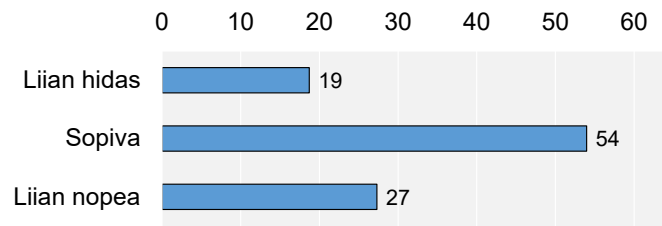
Tutkimukseen osallistuneiden ja palveluun vastanneiden käsitykset olivat suhteellisen lähellä toisiaan. Jälkimmäisistä suurempi osa piti rokotteiden saatavuutta suurimpana ongelmana. Ensin mainituista suurempi osa puolestaan viittasi jompaankumpaan kahdesta muusta tarjolla olleista vaihtoehdoista.

Enemmistö pitää rajoitusten purkamista sopivana

Suomalaisten enemmistö pitää koronarajoitusten purkamista sopivana. Tätä mieltä on kaikkiaan 54 prosenttia.

Rajoitusten purku edistyy liian ripeästi 27 prosentin mielestä. 19 prosentin ollessa päinvastaista mieltä ja ajellessa, että prosessi etenee liian hitaasti.

Näkemykset rajoitusten purkamisen aikataulusta (%)

Käsitys rajoitusten purkamisen aikataulun sopivuudesta on tyypillinen kaikille tutkituille väestöryhmille. Joko enemmistö tai ainakin suurin osa on tätä mieltä.

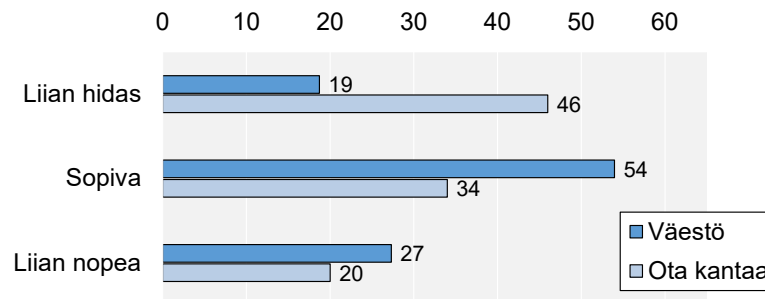
Keskimääräistä useampi akateemisesti koulutettu (61 %), ylempään keskiluokkaan (62 %), poliittisesti jonkin verran vasemmalle sijoittuva (63 %), vasemmistoliittolainen (63 %), sosialidemokraatti (63 %), johtaja tai ylempi toimihenkilö (64 %) on sitä mieltä, että rajoitusten purkamisessa edetään sopivaa tahtia.

Maaseutumaisissa kunnissa asuvista (39 %), ja alle 20.000 euroa vuodessa ansaitsevien talouksien jäsenistä (36 %) eräät pitävät vauhtia turhan kovana.

Keskimääräistä useampi itsensä poliittisesti oikealle sijoittava (30 %) on sitä mieltä, että asiassa edetään liian hitaasti.

Perussuomalaiset tämä asia jakaa kolmeen osapuulleen yhtä suureen ryhmään. Joka kolmannen (34 %) mielestä rajoituksia puretaan liian hitaasti. 31 prosenttia pitää tahtia liian nopeana, 35 prosentin ajatellessa, että eteneminen on sopivaa.

Näkemykset rajoitusten purkamisen aikataulusta (%)

Tutkimukseen osallistuneiden ja palveluun vastanneiden näkemykset erosivat vahvasti toisistaan. Jälkimmäisistä peräti 46 prosenttia kertoi pitävänsä rajoitusten purkamisen aikataulua liian hitaana. Vain joka kolmannen mielestä se on sopiva. Viidesosan mielestä vauhtia taas on liikaa.

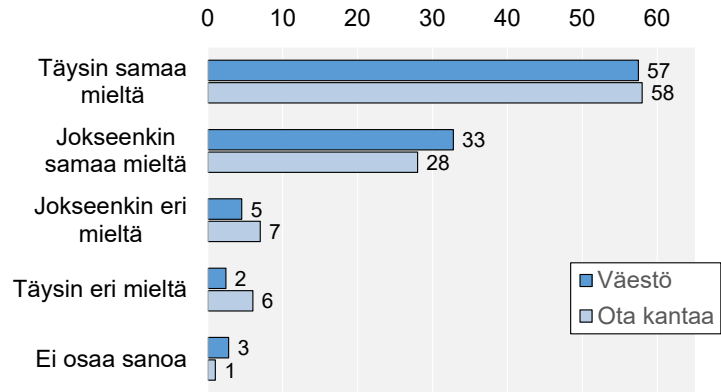
Enemmistö uskoo suunnitelman mukaisen rajoitusten purkamisen auttavan yhteiskuntaa toipumaan, alueiden erilainen koronatilanne tulisi ottaa paremmin huomioon

Lopuksi tutkimukseen osallistuneille esitettiin kuusi Exit-suunnitelmaan liittyvää väittämää. He saivat kertoa, kuinka samaa tai eri mieltä ovat kunkin kanssa.

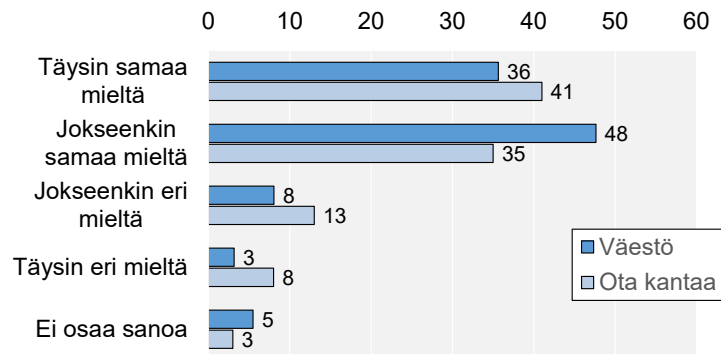
Valtaenemmistö ymmärtää ja hyväksyy sen, että alueilla on erilaisia rajoituksia epidemiatilanteen vuoksi. Yhdeksän kymmenestä on vähintään jokseenkin tätä mieltä. Enemmistö (57 %) kertoi olevansa täysin samaa mieltä väitetyin kanssa.

Useampi kuin neljä viidestä (84 %) taas pitää tärkeänä sitä, että lapset ja nuoret pääsevät ensimmäisenä palaamaan normaaliin elämään ja esim. iäkkäiden ja muiden rajoituksista eniten kärsineiden asemaa helpotetaan. Tällä tavalla ajattelevien mielestä rajoituksia pitäisi purkaa tämän mukaisessa järjestyksessä.

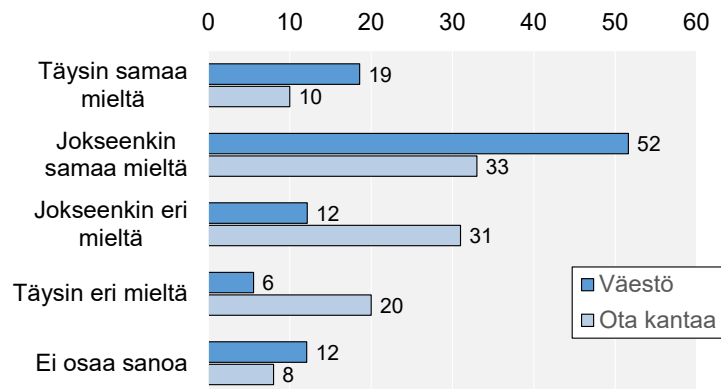
Ymmärrän ja hyväksyn sen, että alueilla on erilaisia rajoituksia epidemiatilanteen vuoksi (%)

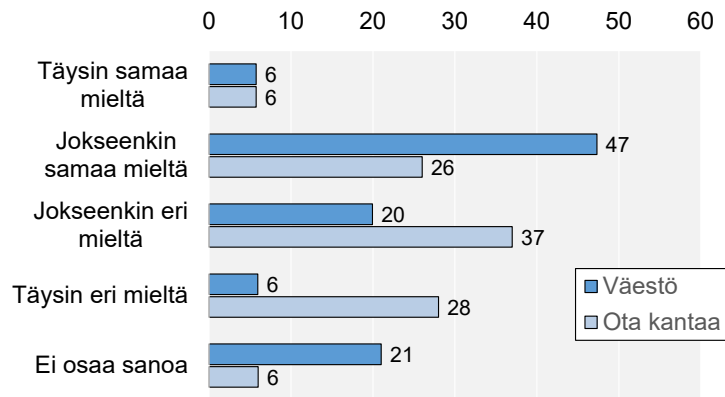
On tärkeää, että lapset ja nuoret pääsevät ensimmäisenä palaamaan normaaliin elämään ja esim. iäkkäiden ja muiden rajoituksista eniten kärsineiden asemaa helpotetaan. Rajoituksia pitäisi purkaa tämän mukaisessa järjestyksessä (%)

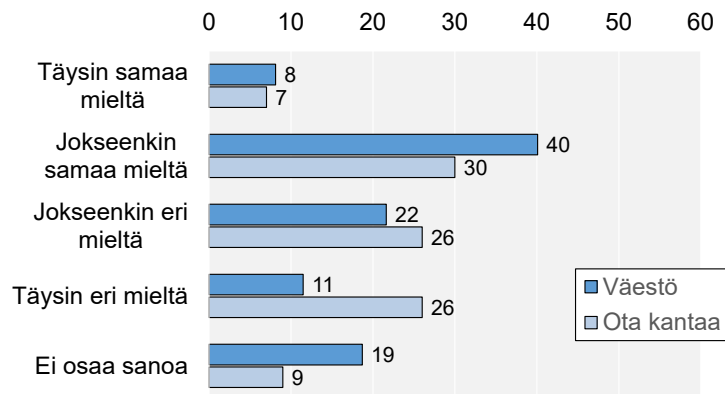
Suunnitelman mukainen rajoitusten purkaminen auttaa yhteiskuntaa ja yrityksiä toipumaan koronakriisistä (%)

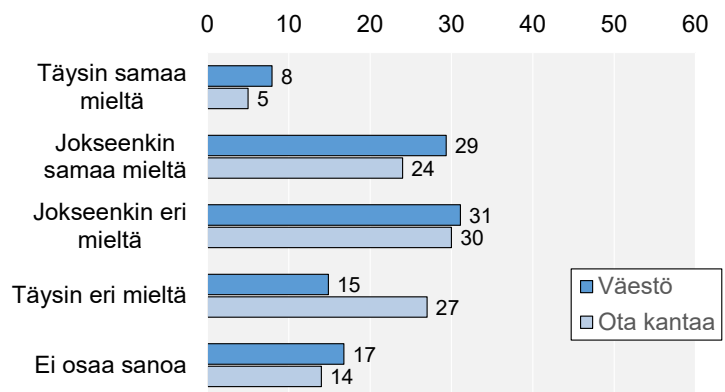
Suunnitelmassa esitetty rajoitusten purkujärjestys on oikea (%)

Suunnitelma auttaa minua oman elämäni suunnittelussa (%)

Suunnitelma ottaa riittävästi huomioon alueiden erilaisen koronatilanteen (%)

Enemmistö suomalaisista myös uskoo, että suunnitelman mukainen rajoitusten purkaminen auttaa yhteiskuntaa ja yrityksiä toipumaan koronakriisistä. 71 prosenttia on taipuvainen ajattelemaan tällä tavalla. Lisäksi useampi kuin joka toinen pitää rajoitusten purkujärjestystä oikeana.

Löytyy niitäkin, jotka kokevat suunnitelman auttavan heitä heidän oman elämänsä suunnittelussa. 48 prosenttia on tätä mieltä.

Se, ottaako suunnitelma riittävästi huomioon alueiden erilaisen koronatilanteen, jakaa suomalaisten käsityksiä. 46 prosenttia ei usko, että tilanteet tulevat tarpeeksi huomioonotetuiksi, 37 prosentin uskoessa niin.

Yhteenvedon liitteenä ovat väestöryhmäkohtaiset graafiset esitykset kustakin väittämästä.

Eniten mielipiteitä jakaneesta, eri alueiden tarpeiden huomioonottamiseen liittyvästä väittämästä voi todeta sen, että poliittiseen oikeistoon sijoittuvat suhtautuvat asiaan selvästi kielteisemmin kuin itsensä vasemmistoon lukevat.

SDP:n (56 %) ja vasemmistoliiton (55 %) kannattajien enemmistöt ovat sitä mieltä, että tarpeet otetaan riittävästi huomioon. Kokoomuslaisten (60 %) ja perussuomalaisten (52 %) enemmistöt ovat asiasta päinvastaista mieltä.

Tutkimuksen ja Otakantaa.fi-palvelun kautta saatujen vastausten eroista

Osittain palveluun annetut vastaukset eroavat huomattavasti tutkimuksen löydöksistä, ja eri tulosten perusteella voi päätyä hyvin erilaisiin johtopäätöksiin. Esimerkiksi siinä, onko rajoitusten poistamisen tai sopiva vai ei, näkemysero oli merkittävä.

Tulee muistaa, että tutkimusta varten muodostettiin pienoiskuva maamme 18-79-vuotiaasta väestöstä. Ajatuksena on, että kun haastateltu joukko muistuttaa rakenteellisilta ominaisuuksiltaan kiinnostuksen kohteena olevaa perusjoukkoa, voidaan luottaa siihen, että sen esittämät ajatukset heijastelevat varsin tarkasti mielipiteiden jakautumista laajemman ryhmän eli tässä tapauksessa väestön keskuudessa.

Otakantaa.fi puolestaan on palvelu, jossa kuka tahansa voi käydä kertomassa näkemyksensä. Rekisteröityessä vaaditaan sähköpostiosoite, jonka avulla voidaan esim. kontrolloida, ettei sama henkilö vastaa kysymyksiin useammin kuin kerran.

Vastaajajoukon koostumusta ei kuitenkaan hallita millään tavalla. Näin ei voida varmistua siitä, että palvelun kautta osallistuneet muodostaisivat pienoiskuvan jostain laajemmasta ihmisryhmästä. He edustavat ainoastaan itseään ja omia intressejään.

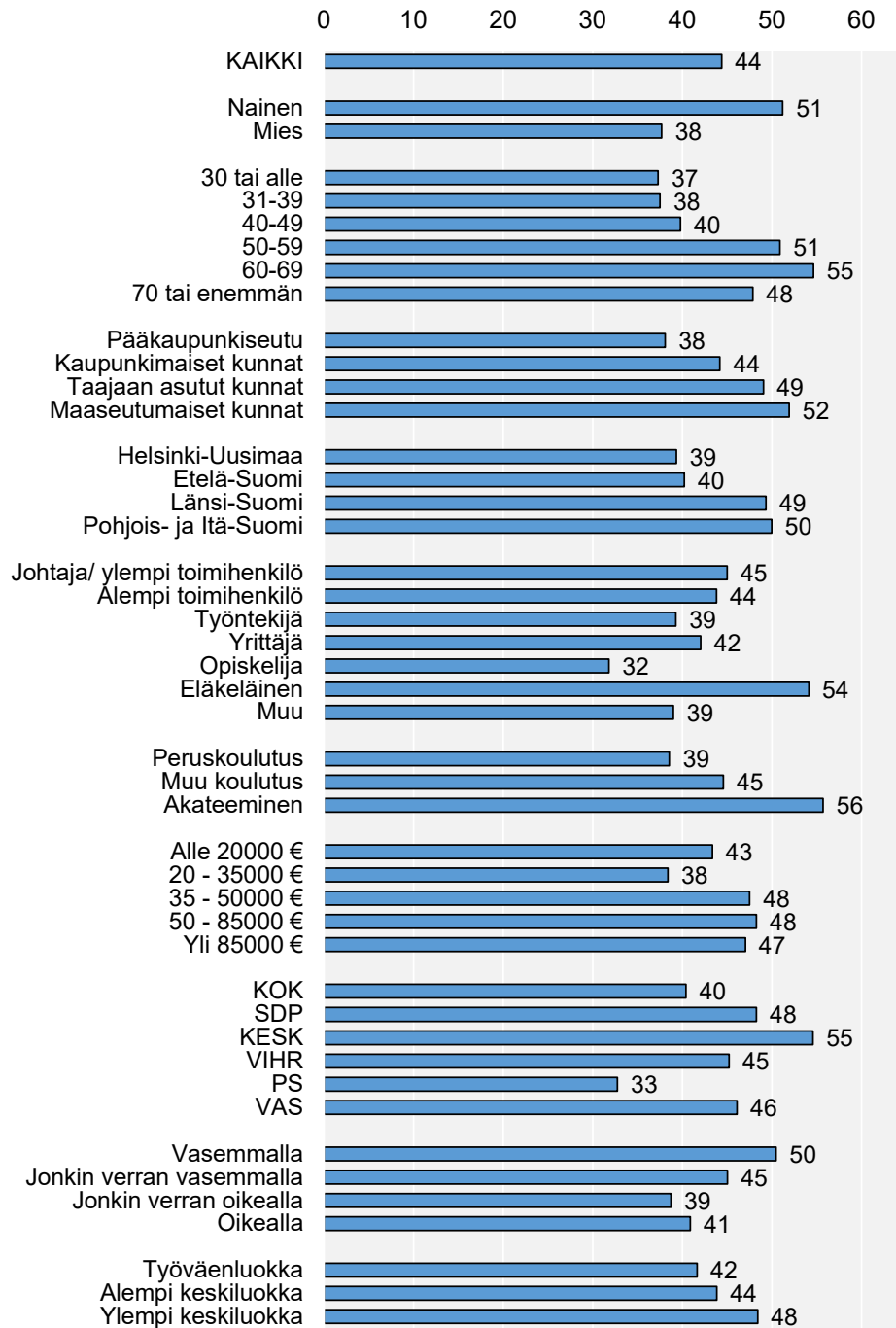
Tätä kautta tuleva palaute on sinänsä arvokasta, mutta sen perusteella ei voida minkäänlaisia johtopäätöksiä suomalaisten ajatuksista.

Palvelussa on riskinä, että sitä kautta saatava informaatio kertoo jonkinlaisen äänekkään vähemmistön ajattelusta.

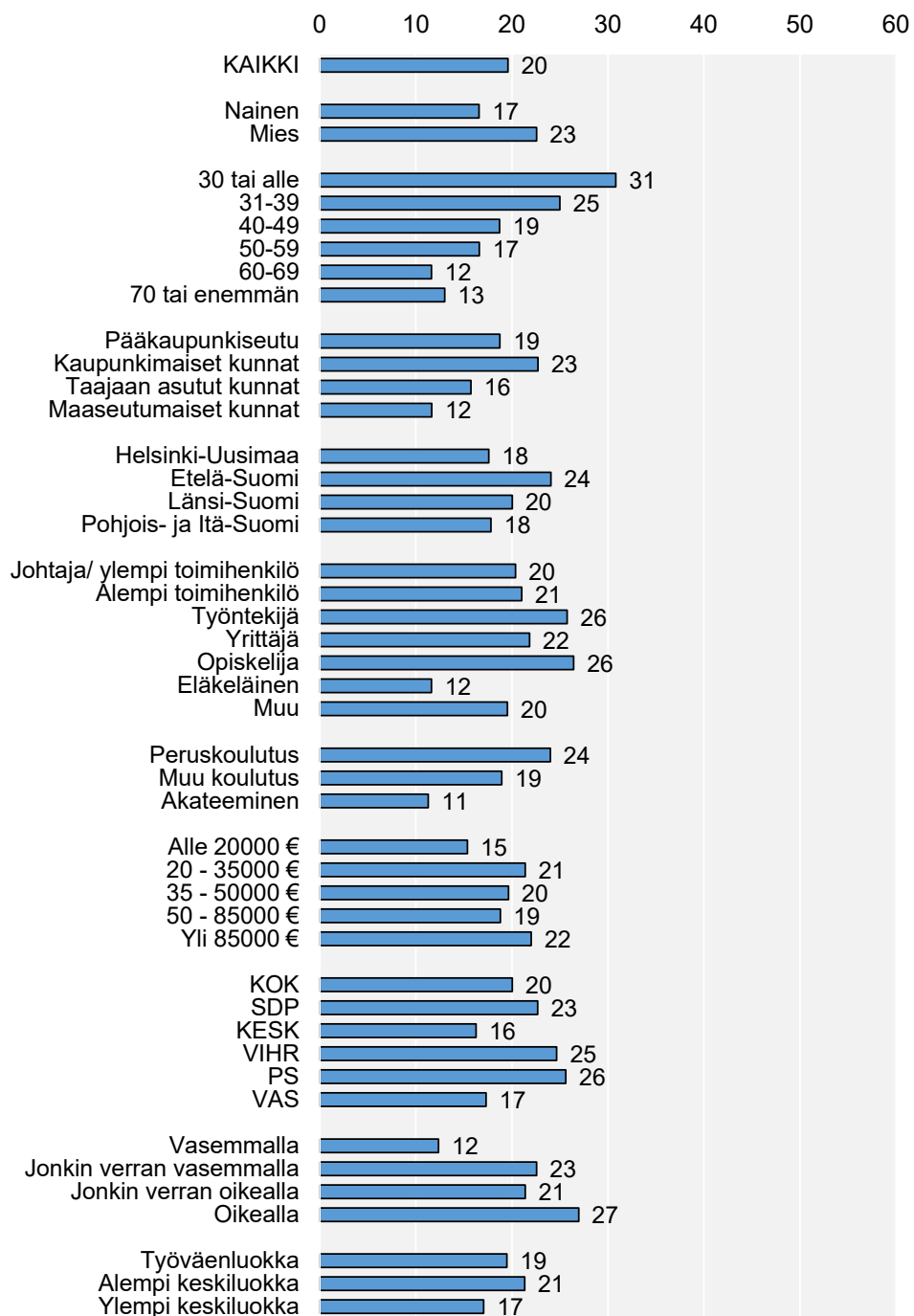
Vain oikeaoppinen mielipidetutkimus päästää meidät ns. hiljaisen enemmistön käsitysten pariin ja vain sillä tavalla voidaan kerätä aineisto, jonka perusteella on mahdollista vetää luotettavasti johtopäätöksiä suomalaisten käsityksistä.

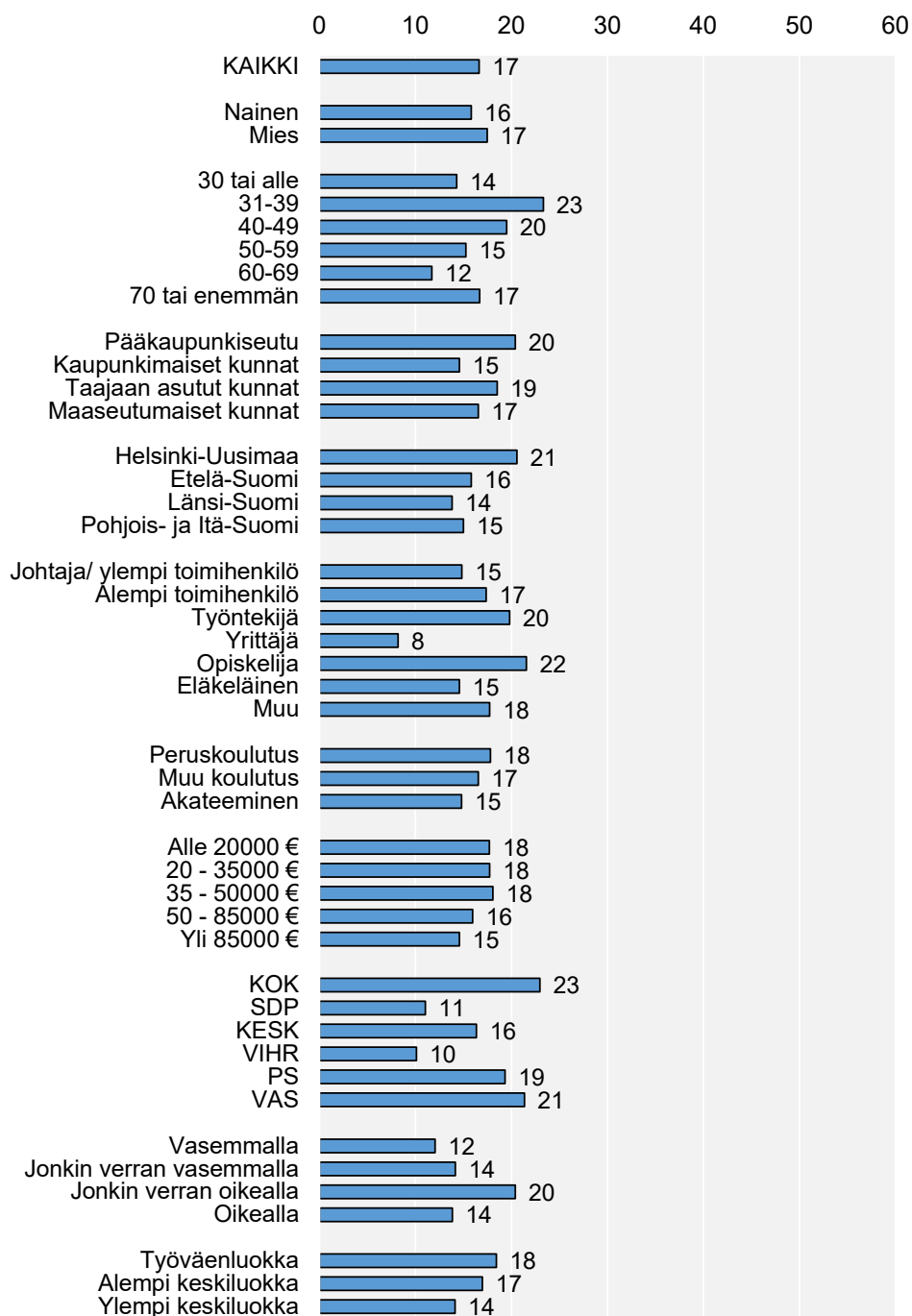
Minkä rajoituksen purkaminen on tärkeintä: oppilaitoksissa
palataan lähiopetukseen (%)

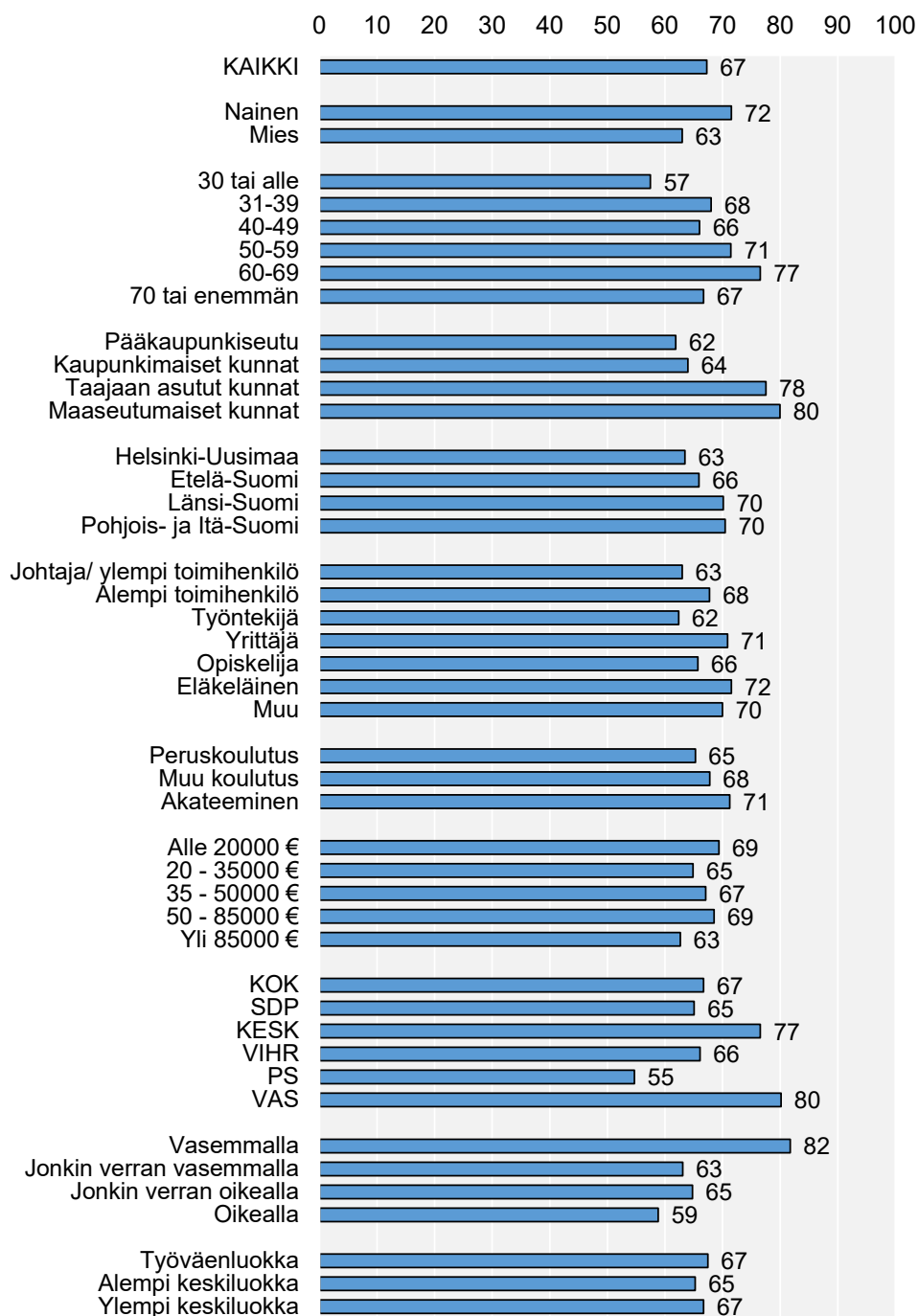
Minkä rajoituksen purkaminen on tärkeintä: ravintolat avataan (%)

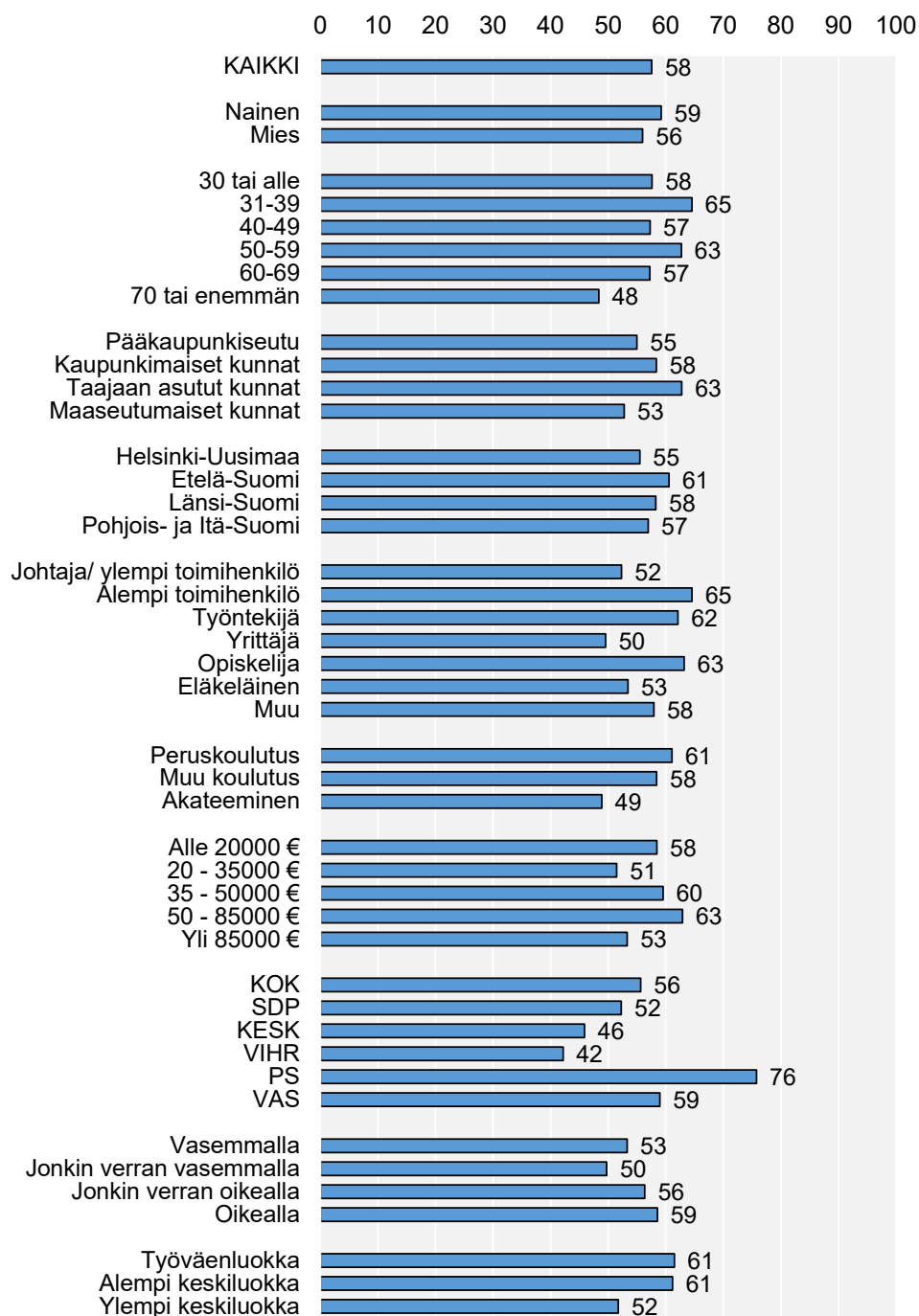
Minkä rajoituksen purkaminen on tärkeintä: sisäliikunta ja ryhmäharrastustoiminta voi alkaa (%)

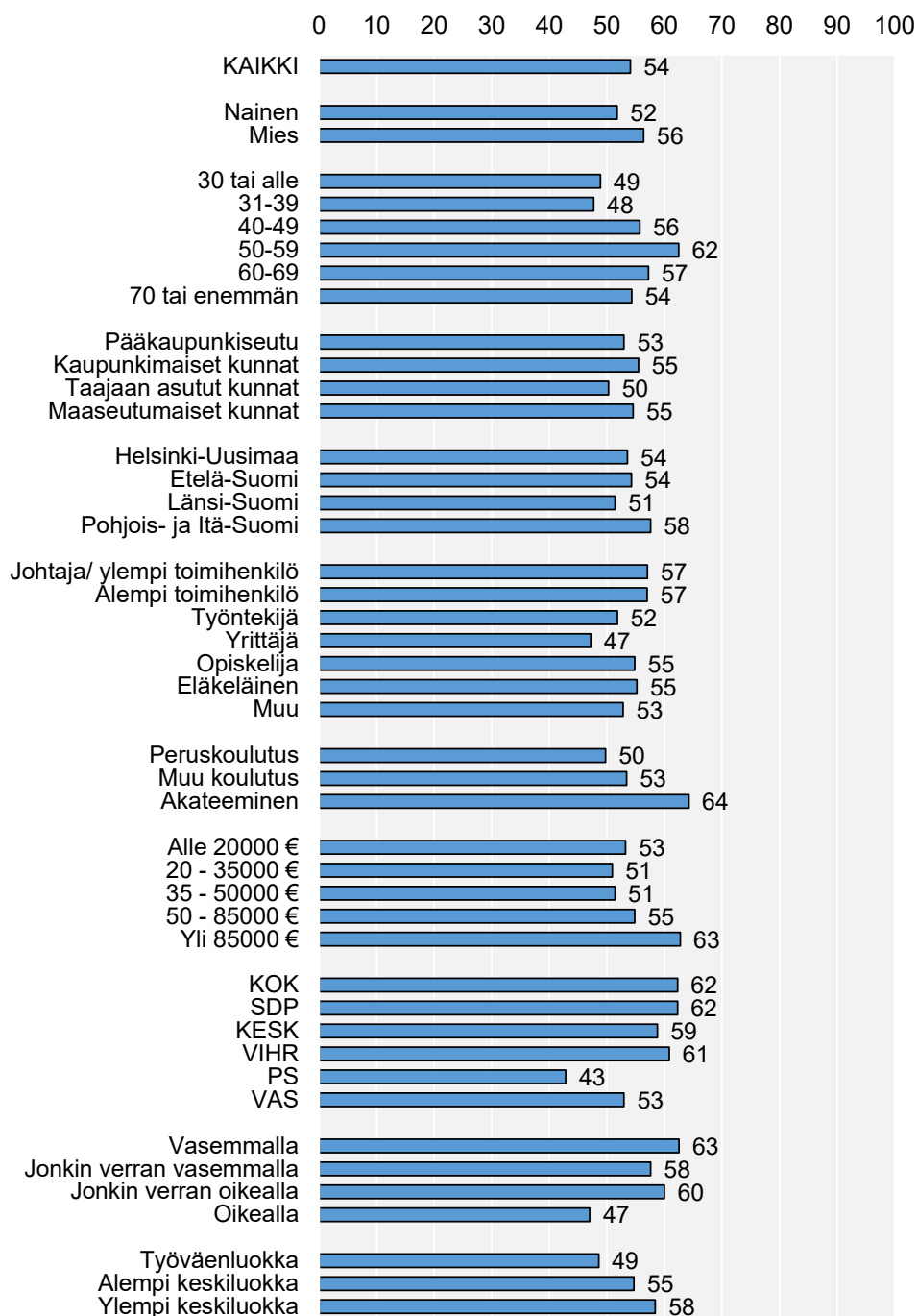
Mitkä toimet tärkeimpiä uusien korontapausten ehkäisyssä:
 kaikki sitoutuvat noudattamaan turvallisia toimintatapoja (%)

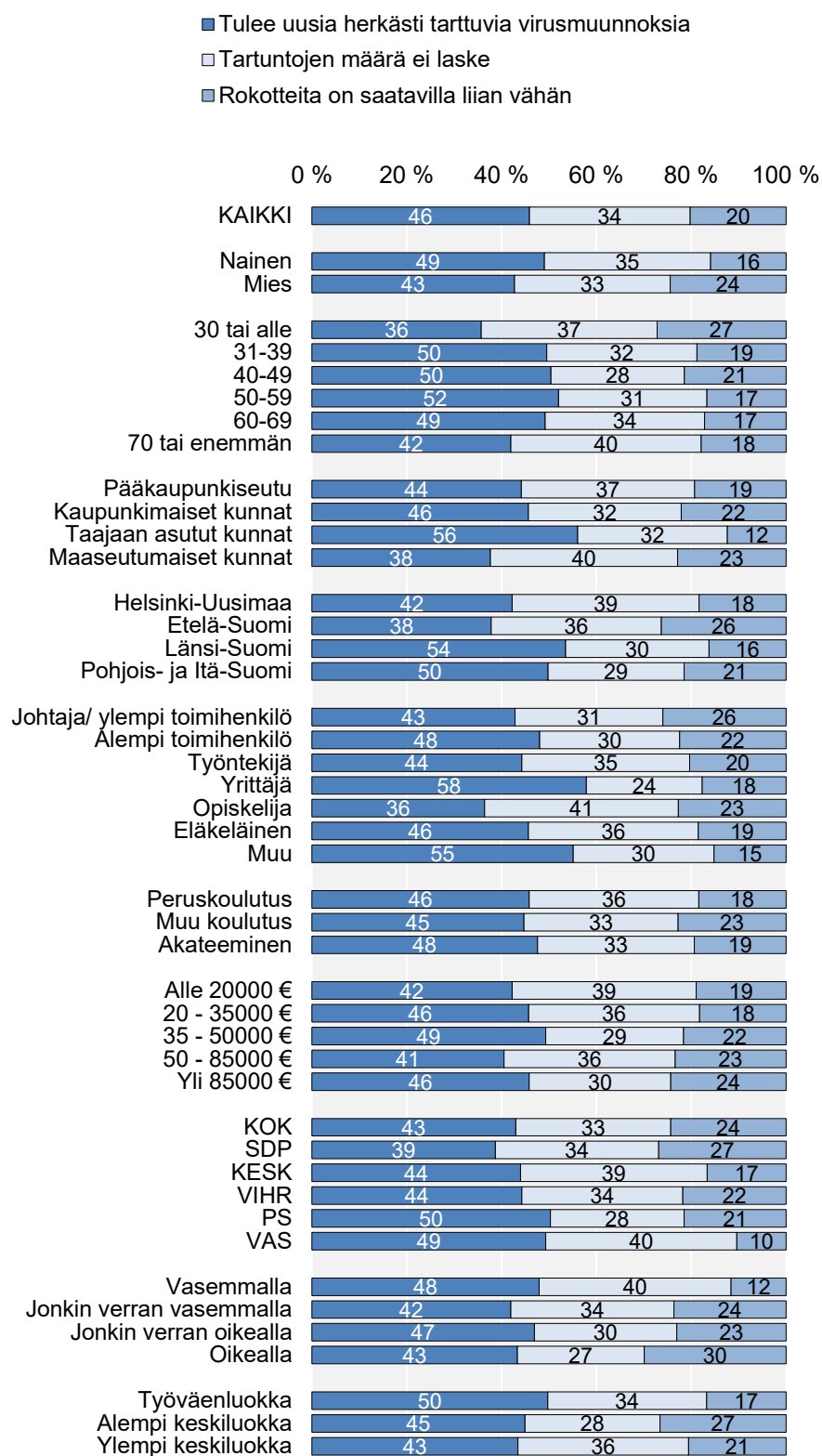
Mitkä toimet tärkeimpiä uusien korontapausten ehkäisyssä:
koronatesti ja karanteeni vaaditaan kaikilta maahantulijoilta (%)

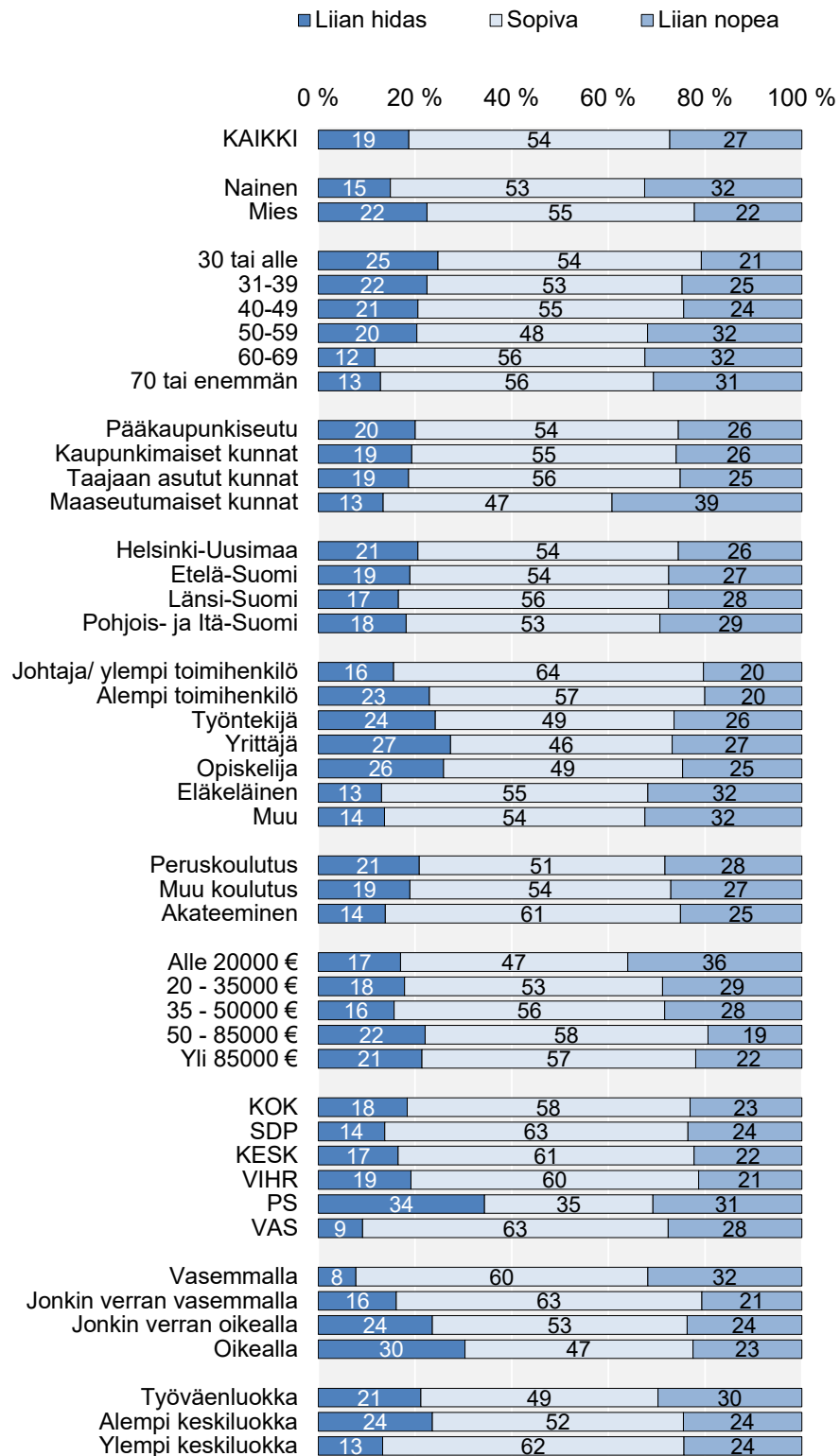
Mitkä toimet tärkeimpiä uusien korontapausten ehkäisyssä:
koko väestö rokotetaan (%)

Suurin uhka rajoitusten purkamiselle (%)

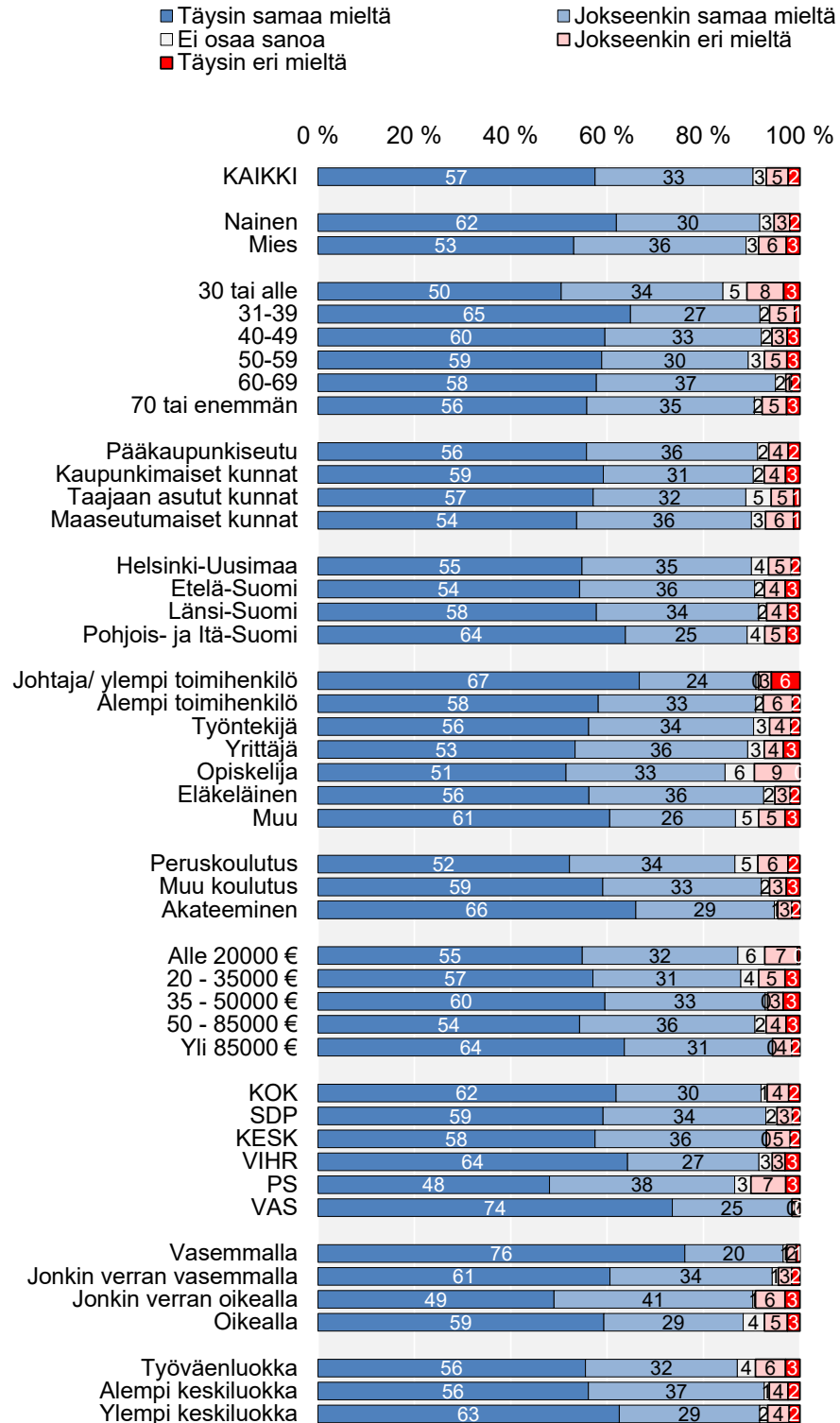

Näkemykset rajoitusten purkamisen aikataulusta (%)

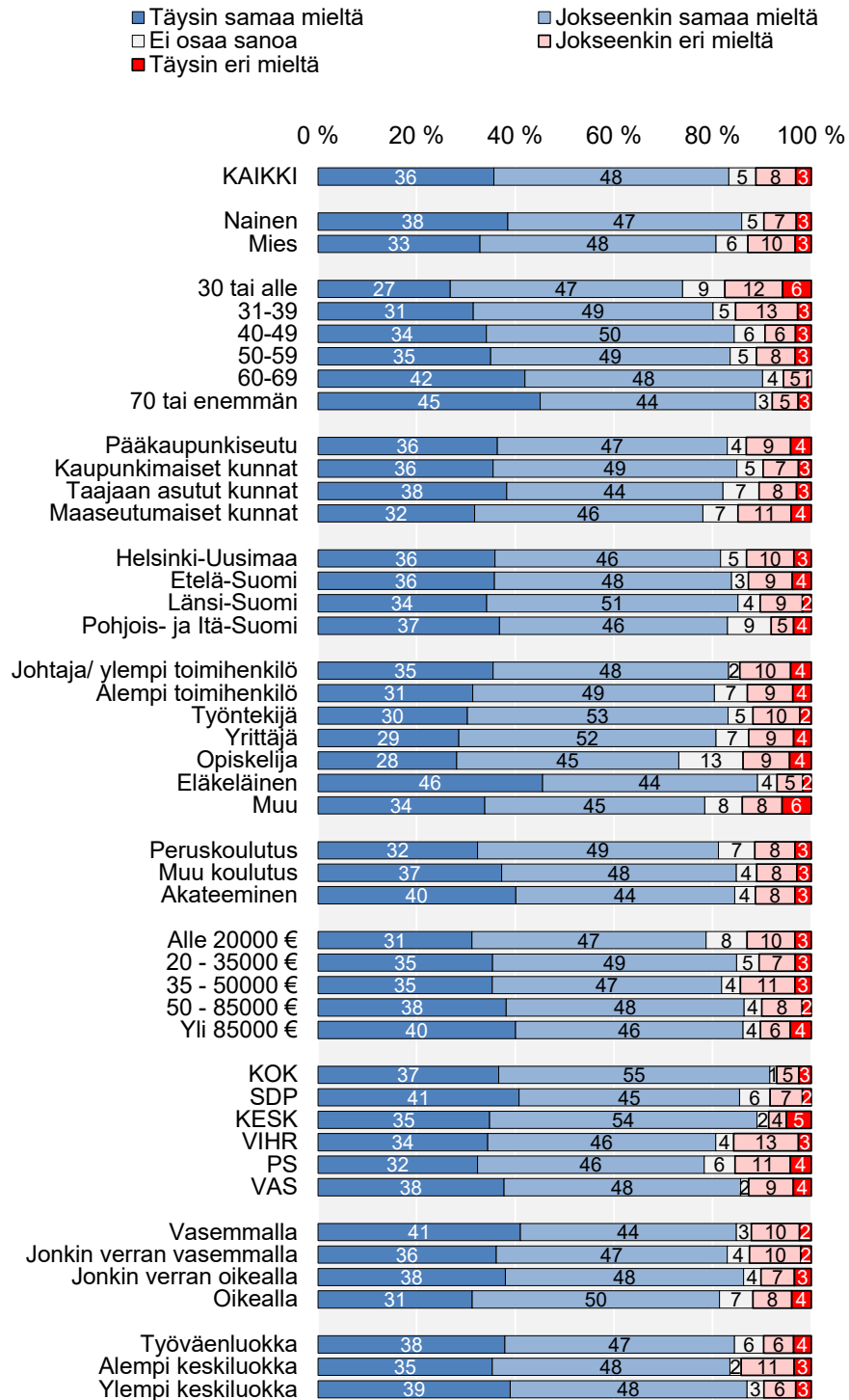

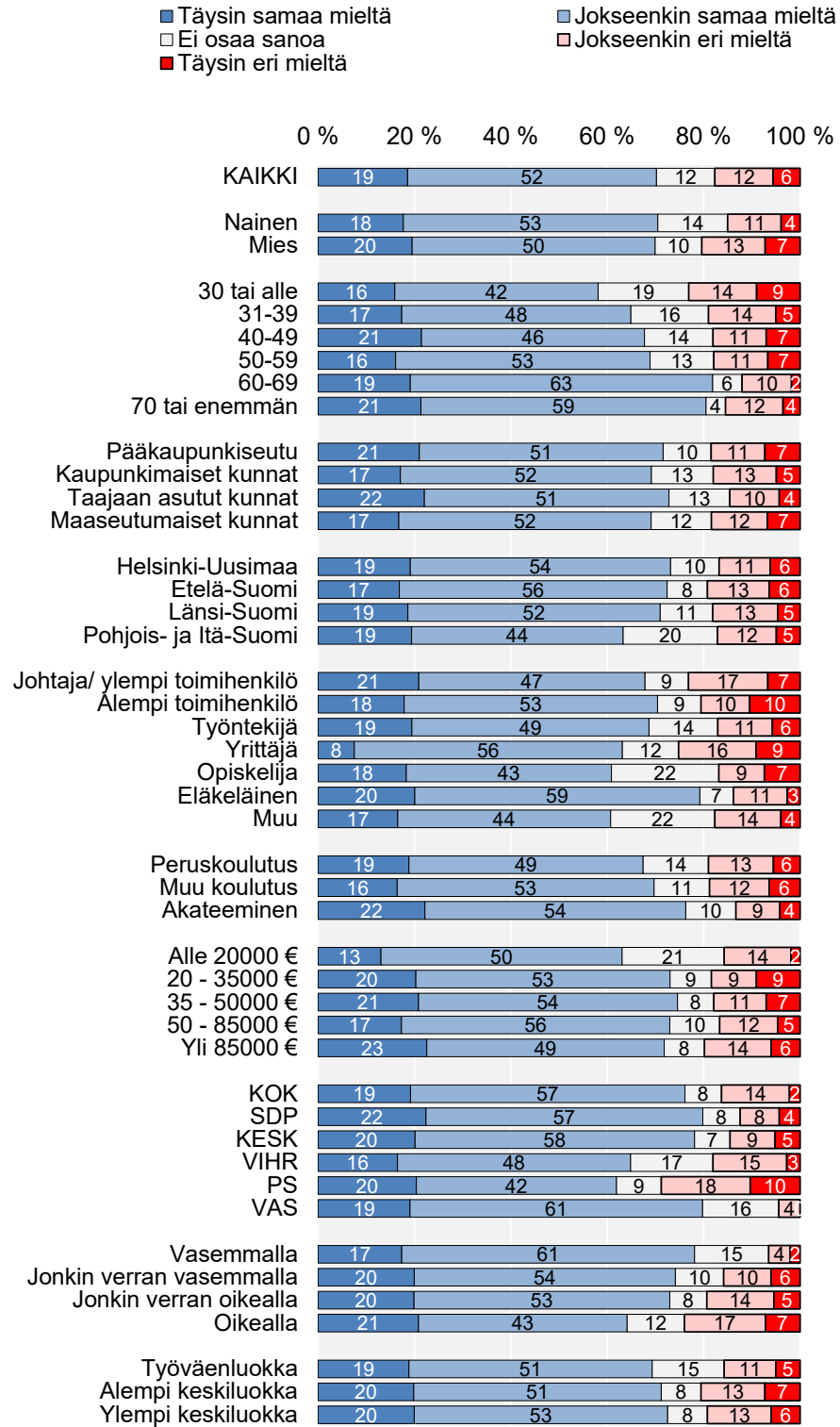
Ymmärrän ja hyväksyn sen, että alueilla on erilaisia rajoituksia
epidemia-tilanteen vuoksi (%)

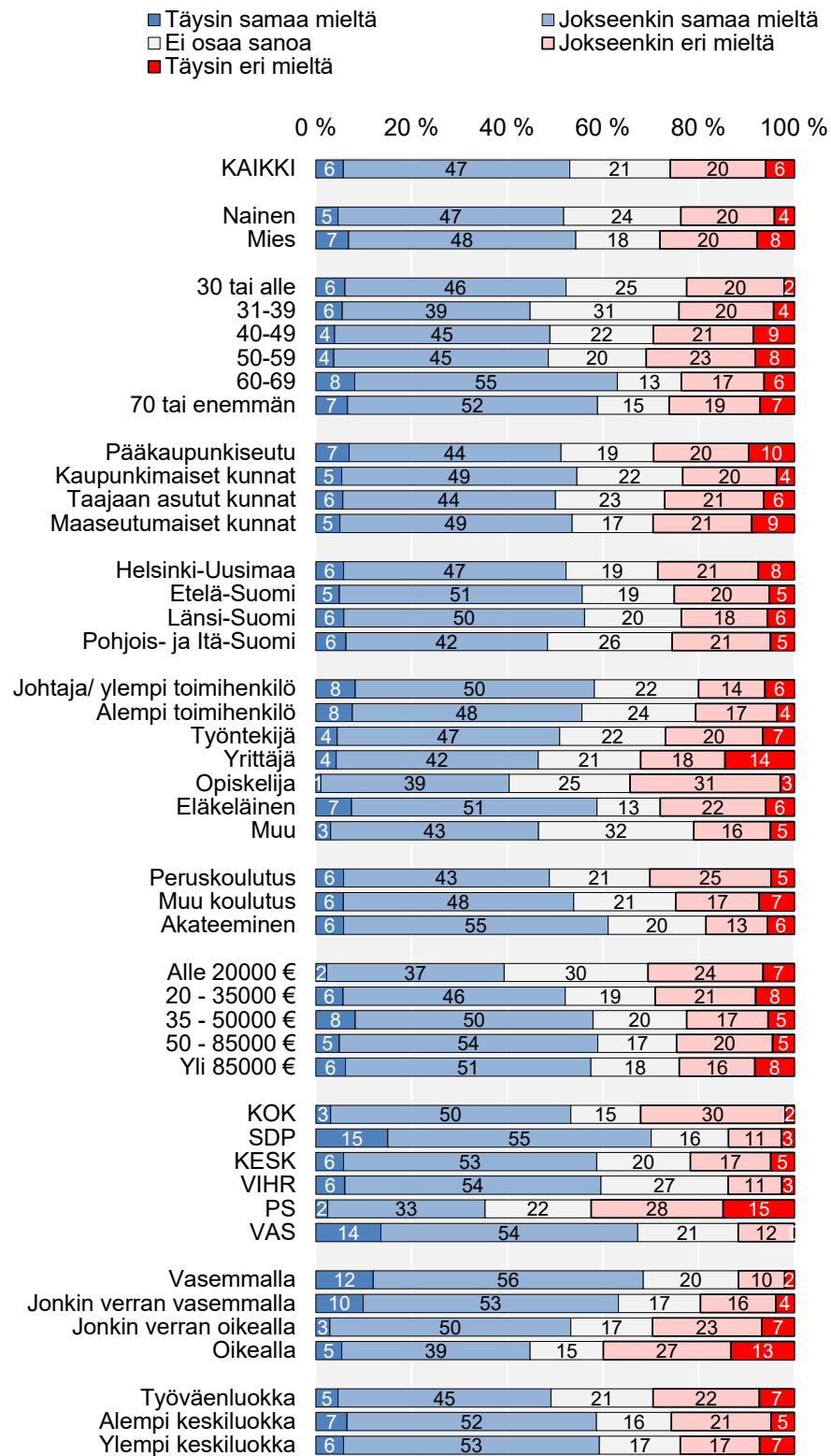
On tärkeää, että lapset ja nuoret pääsevät ensimmäisenä palaamaan normaaliin elämään ja esim. iäkkäiden ja muiden rajoituksista eniten kärsineiden asemaa helpotetaan. Rajoituksia pitäisi purkaa tämän mukaisessa järjestyksessä (%)

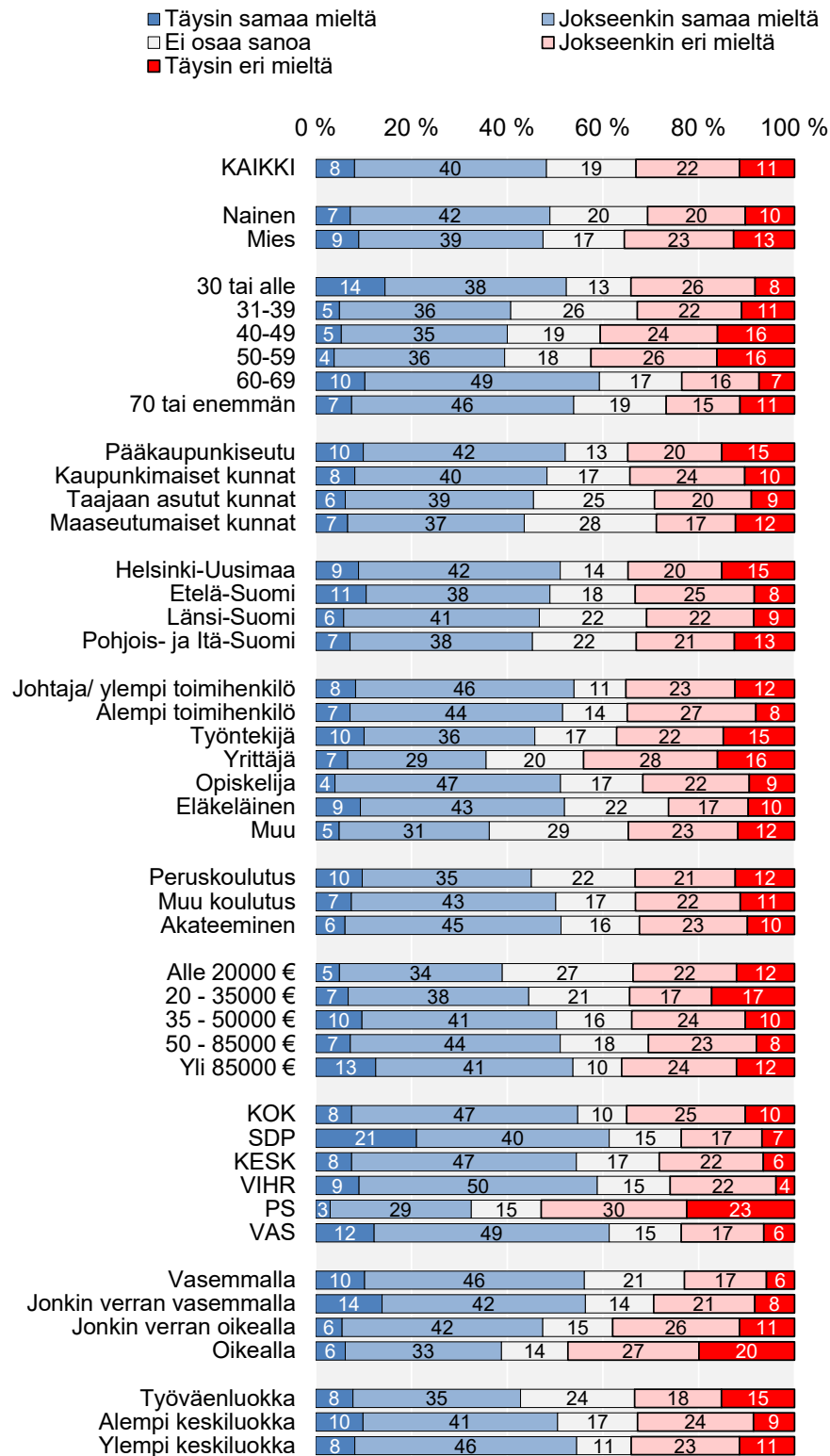
Suunnitelman mukainen rajoitusten purkaminen auttaa yhteiskuntaa ja yrityksiä toipumaan koronakriisistä (%)

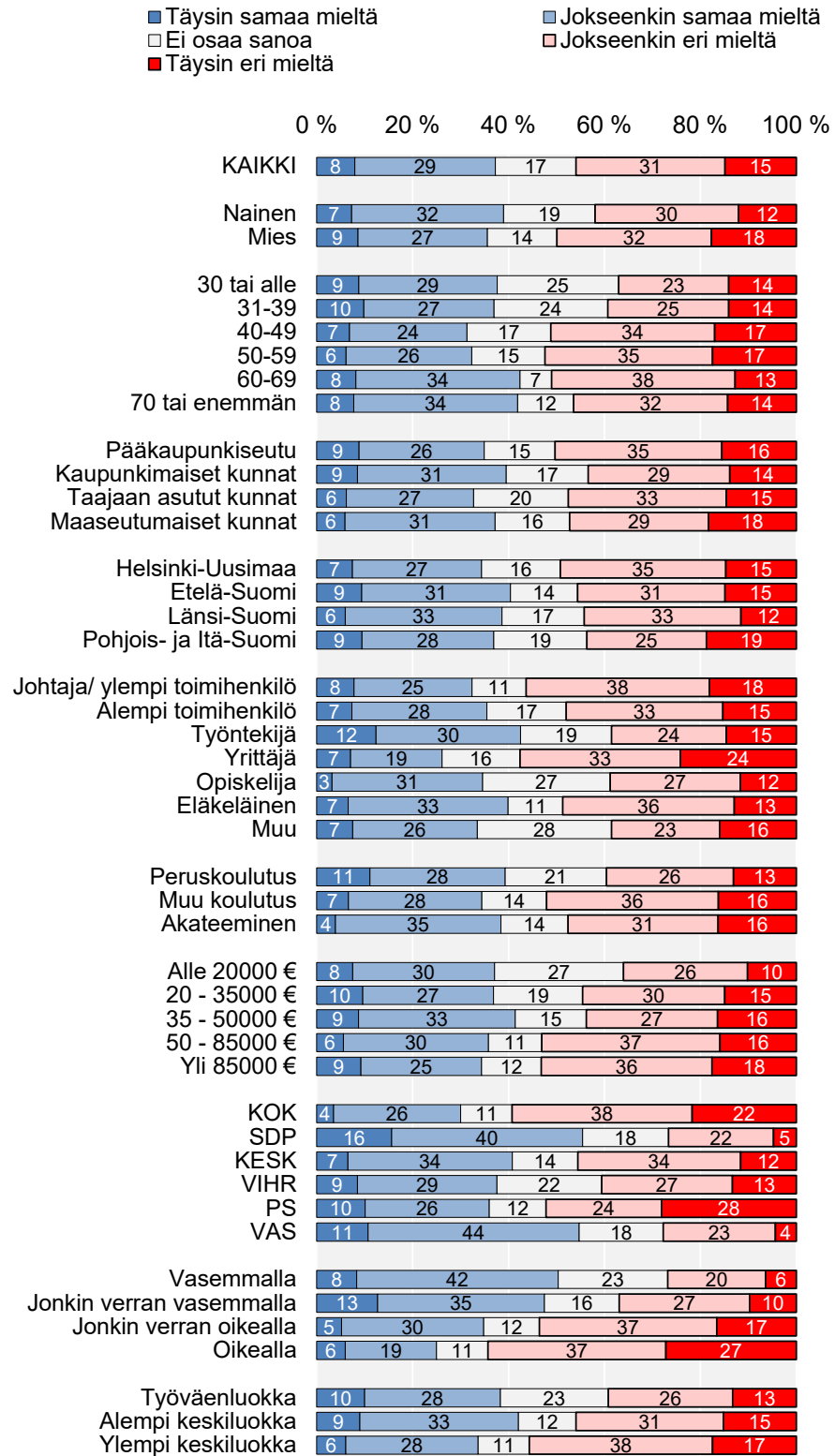
Suunnitelmassa esitetty rajoitusten purkujärjestys on oikea (%)

Suunnitelma auttaa minua oman elämäni suunnittelussa (%)

Suunnitelma ottaa riittävästi huomioon alueiden erilaisen koronatilanteen (%)

TUTKIMUSLOMAKE

Hallitus julkaisi 9.4.2021 suunnitelmaluonnoksen, miten ja millaisen aikataulun mukaan koronarajoituksia voitaisiin purkaa.

Mielipiteesi koronarajoitusten purkamisesta

Tällä hetkellä on voimassa useita rajoituksia ja suosituksia. Minkä rajoituksen purkaminen on mielestäsi tärkeintä?

Matkustaminen ulkomaille sallitaan.

Ravintolat avataan.

Oppilaitoksissa palataan lähiopetukseen.

Etätöistä palataan takaisin toimistolle.

Sisäliikunta ja rytmiharrastustoiminta voi alkaa.

Kulttuuritapahtumiin ja konsertteihin osallistuminen sallitaan.

Jotain muuta, mitä?

Mitkä toimet ovat mielestäsi tärkeimpänä uusien koronatapausten ehkäisyssä?

Valitse kolme tärkeintä.

Kaikki sitoutuvat noudattamaan turvallisia toimintatapoja (etäisyydet, maskit, hyvä käsi- ja yskimishygieneia)

Koronatesti ja karanteeni vaaditaan kaikilta maahantulijoilta.

Koko väestö rokotetaan.

Maahantulijoilta vaaditaan rokotustodistus.

Kasvomaskin käyttöä vaaditaan julkisissa tiloissa ja tilanteissa, joissa ihmiset kohtaavat.

Ravintoloiden aukioloaikoja ja asiakasmääriä rajoitetaan.

Suuret yleisötapahtumat kielletään.

Perhejuhlat ja muut juhlat siirretään myöhäisempään ajankohtaan.

Rajoitusten purkamiseen liittyy paljon epävarmoja asioita. Mitä näistä on mielestäsi suurin uhka rajoitusten purkamiselle?

Tartuntojen määrä ei laske

Rokotteita on saatavilla liian vähän

Tulee uusia herkästi tarttuvat virusmuunnoksia

Rajoitusten purkamisen aikataulu on mielestäni

Liian hidas

Sopiva

Liian nopea

Seuraavaksi muutama aiheeseen liittyvä väittämä. Kerro, kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin kanssa.

Täysin samaa mieltä
Jokseenkin samaa mieltä
Jokseenkin eri mieltä
Täysin eri mieltä
En osaa sanoa

Suunnitelmassa esitetty rajoitusten purkujärjestys on oikea.

Suunnitelma auttaa minua oman elämäni suunnittelussa.

On tärkeää, että lapset ja nuoret pääsevät ensimmäisenä palaamaan normaaliin elämään ja esimerkiksi iäkkäiden ja muiden rajoituksista eniten kärsineiden asemaa helpotetaan. Rajoituksia pitäisi purkaa tämän mukaisessa järjestyksessä.

Suunnitelman mukainen rajoitusten purkaminen auttaa yhteiskuntaa ja yrityksiä toipumaan koronakriisistä.

Suunnitelma ottaa riittävästi huomioon alueiden erilaisen koronatilanteen.

Ymmärrän ja hyväksyn sen, että alueilla on erilaisia rajoituksia epidemiatilanteen vuoksi.